

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДИРЕКЦИЯ
"НАЦИОНАЛЕН ФОНД"

ДНФ № 8 / Б. М. 2015 г.

- 1 -

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА
МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

МИНИСТЕРСТВО НА ТРАНСПОРТА,
ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ И
СЪБЩЕНИЯТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И
ВОДИТЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И
НАУКАТА

АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

АГЕНЦИЯ ЗА СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ

Относно: Приключване на оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз през програмен период 2007 – 2013 г.

На основание чл. 4 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и в изпълнение на раздел 5 „Приключване на програмата и плащане на крайното салдо“ на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 година за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 и на Решение на Комисията от 30.04.2015 година за изменение на Решение С (2013) 1573 за одобряване на насоки относно приключването на оперативните програми, приети за подпомагане от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд (2007 — 2013 г.), се дават следните задължителни указания:

I. Основни положения, свързани с приключване на оперативна програма

1. Приключването на оперативна програма (ОП), съфинансирана от Структурните фондове и Кохезионния фонд (СКФ) на Европейския съюз (ЕС), представлява изплащане на неизпълнените бюджетни задължения на ЕС чрез плащане на крайното салдо за оперативните програми по СКФ, или възстановяване на неправомерно платени суми от Европейската комисия (ЕК), и/или освобождаване от плащане на окончателното салдо. Приключването се отнася и до срока, в който всички права и задължения на ЕК и държавата - членка остават в сила по отношение на помощта за операции. Приключването на програмите не засяга правото на ЕК да налага финансови корекции.

2. Отговорни за приключването на всяка ОП, съфинансирана от СКФ, включително изготвяне на документите по приключване, са Управляващите органи (УО), Сертифициращия орган (СО) - дирекция „Национален фонд“ при Министерство на финансите и Одитният орган (ОО) - Изпълнителна агенция "Одит на средствата от ЕС" към министъра на финансите.

3. В хода на приключване на ОП всички органи по т. 2 прилагат изискванията, посочени в Насоките на ЕК за приключване на оперативните програми, приети за подпомагане от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд (2007-2013 г.), одобрени с Решение С (2015) 2771 от 30.04.2015 г. (Насоките на ЕК).

4. УО може да подава Искания за изменение на решение относно оперативна програма (включително за изменение на плана за финансиране за прехвърляне на средства между приоритетните оси на една и съща програма в рамките на една и съща цел и едни и същи компоненти на целта и на един и същ фонд) до ЕК до 31 декември 2015 г.

5. УО извършва преглед на изпълнението на големи проекти с цел вземане на решение за тяхното разделяне на етапи в рамките на два програмни периода – 2007-2013 г. и 2014-2020 г. и след изпращане до 30 юни 2015 г. на ЕК на списък на големите проекти, които предлага да бъдат разделени на етапи в съответствие с раздел 3.3. от Насоките на ЕК, подава до ЕК Искания за изменение на решенията относно големи проекти (включително големи проекти, разделени на етапи) до 31 декември 2015 г.

6. Изпращането на искания по т. 4 и т. 5 не променя крайния срок за допустимост на разходите и крайния срок за подаване на документи по приключването.

7. Пакетът от документи по приключване на оперативна програма съдържа:

7.1. заявление за плащане на окончателното салдо и отчет за разходите;

7.2. окончателен доклад за изпълнението за програмата, включително посочената в член 67 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 информация;

7.3. декларация за приключване заедно с окончателен контролен доклад.

8. УО, СО и ОО извършват всички необходими действия за гарантиране на съответствие на финансовата информация в документите по т. 7.

9. Към момента на подаване на документите по приключването всички проекти, включени в документите по т. 7 следва да бъдат функциониращи, а именно завършени и в експлоатация, с изключение на случаите, попадащи в обхвата на т. 3.5. и/или т. 8 от Насоките на ЕК, или спрени поради форсмажорни обстоятелства (член 96, буква "в" от Регламент (ЕО) № 1083/2006), както и в случаите на разходи за финансов инженеринг.

10. Проект/операция се счита за завършен/а, когато дейностите са били действително извършени и бенефициентът е платил всички разходи, включително съответния публичен принос.

II Отговорности на УО в процеса по приключване на оперативната програма.

11. УО е отговорен за своевременното информиране на бенефициентите за крайната дата за допустимост на разходите по ОП.

12. УО е отговорен за изготвяне на Окончателен доклад за изпълнение на ОП, следвайки изискванията на т. 5.2. от Насоките на ЕК, и представянето му за одобрение на Комитета за наблюдение.

13. УО изготвя и изпраща на СО в срок до 30.04.2016 г. финален Междинен доклад по сертификация (МДС) и Декларация за допустимите разходи (ДДР) с платени от бенефициентите до 31.12.2015 г. разходи. Образец на финален МДС и ДДР за оперативна програма е посочен в Приложение № 1 към настоящите указания.

14. УО включва всички допустими разходи по оперативната програма във финалния МДС и ДДР, независимо че техният размер може да надвишава одобрения бюджет на оперативната програма на ниво „приоритетна ос“.

15. УО отписва от финалния МДС и ДДР всички подлежащи на възстановяване дългове по сертифицирани разходи заедно с лихвата за просрочие, натрупана до датата на отписване.

16. УО изготвя и представя на СО в срок до 30.11.2016 г. Окончателен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи (ОДС и ДДР) с окончателния размер на верифицираните от УО разходи. Образец на ОДС и ДДР за оперативна програма е посочен в Приложение № 2 към настоящите указания. Инструкция за попълване на ОДС и ДДР е представена в Приложение № 3 към настоящите указания.

17. Размерът на верифицираните разходи, включени от УО в ОДС и ДДР, може да надвишава бюджета на оперативната програма с цел осигуряване на възможност за замяна на евентуални индивидуални нетни финансови корекции, наложени от ЕК след изпращане на документите по т. 7.

18. УО може да включва в ОДС и ДДР нови верифицирани разходи, само ако са проверени и сметени за допустими от ОО преди подписването на декларацията по т. 7.3.

19. УО представя с ОДС и ДДР информацията, съгласно т. 44 и т. 50 от настоящите указания.

20. УО гарантира, че включените в ОДС и ДДР проекти, са:

- функциониращи, т.е. допустими, завършени и в експлоатация или;
- попадащи в обхвата на т. 3.5. от Насоките на ЕК и/или
- спрени поради съдебно производство или административно обжалване със суспензивен ефект (член 95 от Регламент (ЕО) № 1083/2006), или
- спрени поради форсмажорни обстоятелства (член 96, буква "в" от Регламент (ЕО) № 1083/2006).

21. УО представя на СО и ОО в срок до 31.12.2016 г. Окончателен доклад за изпълнение на ОП, следвайки изискванията на т. 5.2. от Насоките на ЕК, одобрен от Комитета за наблюдение.

22. За целите на приключването на оперативната програма УО изготвя и представя в срок до 30.11.2016 г. Декларация относно размера на отписаните и възстановените суми, на предстоящите възстановявания на средства и невъзстановимите суми за 2016 г. по съответната ОП. Декларацията се изготвя в стандартен формат, посочен в Приложение 3 на ДНФ № 7/22.12.2010 г.

23. УО представя на ЕК чрез системата SFC2007 в срок до 31.03.2017 г. Окончателен доклад за изпълнение на ОП, включително посочената в член 67 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 информация.

III Отговорности на СО в процеса по приключване

24. СО е отговорен за изготвянето на заявление за плащане на окончателното салдо и окончателен отчет за разходите.

25. СО е отговорен за координацията на процеса по осигуряване на съответствие на финансовата информация в документите по т. 7.

26. СО изготвя и представя на ЕК чрез системата SFC2007 в срок до 30.06.2016 г. финален междинен Сертификат, отчет за разходите и заявление за междинно плащане.

27. СО изготвя и представя на ОО в срок до 31.12.2016 г. Заявление за плащане на окончателното салдо и окончателен отчет за разходите.

28. СО представя на ЕК чрез системата SFC2007 в срок до 31.03.2017 г. Заявление за плащане на окончателното салдо и окончателен отчет за разходите.

29. СО изготвя и представя на ОО в срок 31.12.2016 г. Декларация относно размера на отписаните и възстановените суми, на предстоящите възстановявания на средства и невъзстановимите суми за 2016 г. по съответната ОП.

30. СО представя на ЕК чрез системата SFC2007 в срок до 31.03.2017 г. Декларация относно размера на отписаните и възстановените суми, на предстоящите възстановявания на средства и невъзстановимите суми за 2016 г. по съответната ОП.

IV Отговорности на ОО в процеса по приключване

31. ОО проверява документите, получени по т. 27 и т. 29, като взема предвид и доклада по т. 21 и изготвя Декларация за приключване на оперативната програма.

32. Декларацията за приключване на съответната ОП се предоставя от ОО на УО и СО в срок до 20.03.2017 г. за информация и с цел осигуряване на необходимото съответствие на финансовата информация, съдържаща се в документите по т. 7.

33. ОО потвърждава, че разходите по т. 18, верифицирани и деклариращи от УО след 30.04.2016 г. в ОДС и ДДР, са допустими.

34. ОО представя на ЕК чрез системата SFC2007 в срок до 31.03.2017 г. Декларация за приключване и Окончателен контролен доклад.

V Допустимост на разходите при приключване

35. Съгласно чл. 56 на Регламент (ЕО) № 1083/2006 допустими са разходите, платени от бенефициентите при изпълнение на проектите до 31.12.2015 г. При разплащане и деклариране на допустимите разходи УО прилага процентното съотношение по източници на финансиране, заложено в сключения с бенефициента договор за отпускане на безвъзмездна финансова помощ.

36. Всички разходи, платени след 31.12.2015 г. във връзка с изпълнението на проект, са недопустими за финансиране от оперативната програма и са за сметка на бенефициентите.

Специфични правила по отношение на проекти, финансирани чрез инструменти за финансов инженеринг

37. За проектите, финансирани чрез инструменти за финансов инженеринг, допустими са разходите, при които публичният принос е платен на бенефициента до края на периода на допустимост на разходите, а именно – 31.12.2015 г.

38. Допустимите разходи при приключване по отношение на инструменти за финансов инженеринг са посочени в чл. 78 (6) от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

39. Под „приключване“ за целите на т. 38 следва да се разбира крайната дата за представяне на Заявление за плащане на окончателното салдо към ЕК, а именно - 31.03.2017 г.

40. За целите на приключването УО определя допустимостта на разходите по отделните видове инструменти за финансов инженеринг съгласно изискванията на т. 3.6. от Насоките ЕК.

41. Преди включването на разходите по т. 37 във финалния МДС и ДДР УО извършва проверка и получава увереност, че разходите се използват от крайните получатели за целите, за които са отпуснати.

42. Окончателният размер на допустимите разходи за финансов инженеринг се докладва еднократно пред Европейската комисия при изпращане към 31.03.2017 г. на документите по т. 7.

Специфични правила по отношение на големи и неголеми проекти, разделени на етапи в рамките на два програмни периода – 2007-2013 г. и 2014-2020 г.

43. УО извършва разделянето на етапи на големи и неголеми проекти съгласно изискванията на т. 3.3 и 3.4 от Насоките на ЕК.

44. УО представя във финалния МДС и ДДР списък на проектите, разделени на етапи в рамките на два програмни периода – 2007-2013 г. и 2014-2020 г. съгласно Приложение III и съответно Приложение IV от Насоките на ЕК.

45. Етапите на проектите, които се финансират със средства от програмен период 2007 – 2013 г., се приключват и отчитат съобразно изискванията на УО и договорите за безвъзмездна финансова помощ.

46. Надплатените суми, за които няма разходооправдателни документи при окончателното отчитане на проектите по т. 45, са дължими към сметката на Национален фонд и се възстановяват от бенефициентите.

Специфични правила по отношение на нефункциониращи проекти

47. В съответствие с т. 3.5 от Насоките на ЕК УО определя като нефункциониращи проектите, които не са приключили и/или не са в експлоатация към 31.03.2017 г.

48. Всички разходи във връзка с нефункциониращи проекти, извършени до 31.12.2015 г., се включват във финалния МДС и ДДР по преценка на УО.

49. Отчитането на нефункциониращи проекти, които се финансират със средства от безвъзмездната финансова помощ, се извършва съгласно изискванията на УО и договорите за безвъзмездна финансова помощ.

50. УО представя заедно с финалния МДС и ДДР списък на нефункциониращите проекти за съответната оперативна програма съгласно Приложение V от Насоките на ЕК.

51. Разходите за нефункциониращи проекти, извършвани след 31.12.2015 г., се финансират със средства на бенефициента.

52. УО представя на СО изпратените към ЕК периодични доклади за напредъка по изпълнението на нефункциониращите проекти съгласно изискванията на т. 3.5 от Насоките на ЕК, в срок от 10 работни дни, считано от изпращането им.

53. В случай, че проектите по т. 47 не приключат и не се въведат в експлоатация най-късно до 31.03.2019 г., разходите по т. 48, се възстановяват на ЕК, а на национално ниво по реда на ДНФ № 7/22.12.2010 г.

Специфични правила по отношение на проекти, генериращи приходи и проекти, свързани с държавна помощ

54. Когато дадена операция е генерирала нетни приходи, които не са били взети предвид текущо, УО приспада тези нетни приходи от Окончателния доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи.

55. Когато обективно не е било възможно да се оценят предварително приходите за конкретен проект, от декларираните пред ЕК разходи се приспадат нетните приходи, генерирани в рамките на пет години след приключването на операцията. В случай, че не е изтекъл петгодишният период от приключване на проекта, се приспадат нетните приходи, отчетени към момента на изготвяне на ОДС и ДДР, както и прогнозните нетни приходи, изчислени до 31.03.2017 г.

56. При подаване на финалното заявление за плащане към ЕК на 31.03.2017 г. публичният принос по допустима държавна помощ следва да е платен от УО на бенефициента.

VI Финализиране на пакета документи за приключване на Оперативна програма и изпращане до ЕК

57. Изменение или допълнение в документите по т. 7, което отговорният орган извършва в периода от представянето им на СО до крайния срок за подаване на документите на ЕК - 31.03.2017 г., се извършва съгласувано по електронен път между УО, СО и ОО.

58. Документите по т. 7 се изпращат на ЕК чрез системата SFC2007 от отговорните органи за изготвянето им задължително в срок до 31.03.2017 г.

59. В случай на непредставяне на документите по т. 7, Комисията може да извърши финансова корекция в съответствие с член 99 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, която се възстановява на ЕК, а на национално ниво по реда на ДНФ № 7/22.12.2010 г.

VII Други

60. УО съхранява и предоставя при поискване на компетентните контролни и одитни органи всички документи (включително електронно подписани), свързани с изпълнението на Оперативната програма за период от три години след приключването ѝ. Тези срокове се прекъсват в случай на съдебни процедури или по надлежно обосновано искане на Европейската комисия.

61. За целите на т. 60 под приключване на оперативната програма се разбира датата, на която ЕК информира държавата- членка, че оперативната програма се счита за приключена.

62. Настоящите указания не са приложими за Програмите за Транс-гранично сътрудничество. Начинът и редът за приключване на оперативните програми за Транс-гранично сътрудничество се уреждат в отделни указания.

63. Настоящите указания следва да бъдат отразени в утвърдените писмени правила на Управляващия орган и Междинните звена.

64. Настоящите указания отменят ДНФ 1/26.01.2015 г. заедно с приложенията към отмененото ДНФ 1/29.08.2013 г.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ
РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

**ФИНАЛЕН МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОПУСТИМИТЕ РАЗХОДИ**

№ <посочете пореден номер>

УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН

Наименование на оперативната програма

Решение на Комисията

от

Референтен № на Комисията (ССИ) :

№ на национален акт :

Декларация

Долуподписаният, <посочете име и длъжност>, ръководител на Управляващия орган, определен с <посочете акт за определяне на Ръководителя на Управляващия орган>, с настоящето декларирам, че всички разходи, включени в приложената Декларация за допустимите разходи съответстват на критериите за допустимост на разходите, посочени в чл. 56 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета и на националните и детайлните правила за допустимост на разходите. Разходите са извършени от бенефициентите в изпълнение на одобрени проекти по Оперативната програма в съответствие с условията на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за отпускане на безвъзмездна финансова помощ:

след

01.01.2007 г.

и възлизат на:

<посочете точно число до два десетични знака>	лева
--	------

Приложената Декларация за допустимите разходи обхваща всички допустими и платени от бенефициентите разходи в периода:

до

31	12	2015
----	----	------

верифицирани от Управляващия орган

до

--	--	--

и представлява неразделна част от настоящия Доклад по сертификация.

Декларирам, че:

I. Функциите на Управляващ орган съгласно чл. 60 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, включително делегираните функции на следните органи:

- Междинно звено* <посочете наименованието> съгласно специален акт (споразумение/договор/заповед) между <посочете страните> на <посочете датата>

се изпълняват, спазвайки принципите за добро финансово управление.

II. Проектите, включени в този Доклад, са изпълнени в съответствие с Оперативната програма и с Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета и по-специално:

- (1) декларираните за възстановяване разходи включват само действително извършени от бенефициентите допустими разходи в съответствие с регламентите на ЕС, Постановление на Министерския съвет № 62 от 21.03.2007г. относно приемането на национални правила за допустимост на разходите и Постановление на Министерския съвет № <посочете номер и дата> относно приемането на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма <посочете наименованието>;
- (2) декларираните за възстановяване разходи са извършени за изпълнение на проекти, одобрени за финансиране съгласно критериите, приложими за Оперативната програма, както и на приложимите европейски и национални правила;
- (3) извършените разходи са законосъобразни и съответстват на правилата за изпълнение на Оперативната програма;
- (4) Декларацията за допустимите разходи е точна, резултат е от надеждни счетоводни системи и е изготвена на базата на разходооправдателни документи, които могат да бъдат проверени;
- (5) Декларацията за допустимите разходи отразява всички възстановени и отписани суми, получени глоби и неустойки, натрупаните приходи по проектите, финансирани от Оперативната програма и всички получени лихви от забавени плащания;
- (6) детайлна информация по изпълняваните проекти от Оперативната програма е надлежно документирана, налична в електронен вид и при поискване е на разположение на компетентните национални и европейски органи;
- (7) извършени са адекватни управленски проверки, включително проверки „на място” (Приложение Б - Доклад за резултатите от извършените контролни дейности от Управляващия орган на Оперативна програма);
- (8) приложени са адекватни контролни процедури за установяване на съответствието с правилата за държавните помощи;
- (9) приложени са адекватни контролни процедури за установяване на съответствието с националното и европейското законодателство в областта на обществените поръчки/ избор на изпълнител по договор;

---

* Посочете всички Междинни звена по Оперативната програма.

- (10) приложени са адекватни контролни процедури за установяване на съответствието с националното и европейското законодателство по отношение на принципите за равнопоставеност;
- (11) приложени са адекватни постоянни контролни процедури за установяване на съответствието с националното и европейското законодателство по отношение на опазването на околната среда;
- (12) осъществените мерки за информираност и публичност са в съответствие с националното и европейското законодателство;
- (13) декларираните разходи се основават на постигнат напредък по проектите, потвърден от Междинно звено и/или бенефициент;
- (14) декларираните разходи не съдържат суми, които попадат в категорията нередности;
- (15) декларираните разходи не съдържат недопустим данък добавена стойност;
- (16) всички препоръки на националните и европейските одитни и контролни органи относно изпълнението на Оперативната програма са изпълнени (вж. Приложение А – Справка за одитни препоръки и статус на изпълнение);
- (17) генерираните нетни приходи по проекти, които попадат в обхвата на т. 3.7 от Насоките ЕК относно приключването на програмен период 2007 – 2013 г., са приспаднати;
- (18) всички данни във връзка с изпълнението на Оперативната програма са регистрирани в единната Информационна система за управление и наблюдение;
- (19) няма случаи на двойно финансиране на проектите от различни източници на финансиране;
- (20) съгласно чл. 90 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета всички документи свързани с изпълнението на проектите са и ще бъдат на разположение в продължение на не по-малко от три години след закриване на Оперативната програма (без това да нарушава специалните условия, съгласно чл. 100 (1) от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета);
- (21) не е постъпило обосновано становище от Европейската комисия за нарушения по чл. 258 от Договора за функционирането на ЕС, по отношение на проект, за който са декларирани разходи.

Дата:

			2 0
--	--	--	-----

*Име с главни букви, печат и подпис на
ръководителя на Управляващия орган*

Декларация за допустимите разходи

Референтен № на Оперативната програма (CCI N°):

Наименование на програмата:

Общо верифицирани допустими разходи, включително разходите в настоящия финален Междинен доклад по сертификация:
лева

Приоритетна ос	Обща сума на верифицираните допустими разходи в предишните периоди, в т.ч.:				Обща сума на верифицираните допустими разходи с настоящия Доклад			
	Верифицирани разходи, платени с публични средства		Верифицирани разходи, платени с други публични средства ¹		Верифицирани разходи, платени с публични средства		Верифицирани разходи, платени с други публични средства ¹	
	ЕС	Държавен бюджет	Други публични средства ¹	Верифицирани разходи, собствен принос на бенефициента	ЕС	Държавен бюджет	Други публични средства ¹	Верифицирани разходи, собствен принос на бенефициента
<u>1/</u>	<u>12/</u>	<u>13/</u>	<u>14/</u>	<u>15/</u>	<u>16/</u>	<u>17/</u>	<u>18/</u>	<u>19/</u>
<u>Приоритетна ос 1</u>								
Приоритетна ос 1: Общо,								
<u>Приоритетна ос 2</u>								
Приоритетна ос 2: Общо								
<u>Приоритетна ос N</u>								
Приоритетна ос N: Общо, включително:								
ОБЩО:								

¹ Включва частта от собствения принос на бенефициентите, която заедно със сумата от колона «Държавен бюджет» се отнася към националното публично съфинансиране определено в съответната Оперативна програма (напр. 5% собствен принос съгласно § 58 от Преходните и заключителни разпоредби от Закона за държавния бюджет за 2010 г.)

ПРИЛОЖЕНИЕ А

Справка за Одитни препоръки и статус на изпълнение

Одитна институция	Период на одита	Дата на връчване/ получаване на окончателния доклад	Констатации	Степен на риск	Действия	Срок на изпълнение	Статус на изпълнение

ДОКЛАД

за резултатите от извършените контролни дейности от Управляващия орган на Оперативна програма

.....

<посочете наименованието на Оперативната програма>

За периода xx.xx.20xx/xx.xx.20xx

I. – ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

За текущия период посочете всички действащи вътрешни правила и процедури (процедурни наръчници/други ръководства), които регламентират начина, по който се управлява и контролира Оперативната програма от УО

Вид документ	Версия № и дата на одобрение

II. – ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

Моля за отчетния период в рамките на една страница да опишете хода на изпълнение на Оперативната програма, като предоставите информация за:

Кратка оценка на УО за изпълнението на Оперативната програма.

Оценката следва да включва информация за:

- Статус на изпълнение на големите проекти по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

1. Установени проблеми и рискове при изпълнението на ОП и предприети мерки за тяхното предотвратяване.

III. – КОРЕКЦИЯ НА ВЕРИФИЦИРАНИ РАЗХОДИ, ВКЛЮЧЕНИ В ПРЕХОДНИ ДС И ДДР²

Корекции	№ и дата на Доклада по сертификация, когато са деклариран разходите	Инициатор ³	Сума на корекциите (лева)	Причини за корекциите
<u>Приоритетна ос 1</u>				
<u>Приоритетна ос 2</u>				
<u>Приоритетна ос 3</u>				
<u>Приоритетна ос N</u>				
<u>ВСИЧКО:</u>				

IV. - ПРЕПОТВЪРДЕНИ ОТ УО РАЗХОДИ, ИСКЛЮЧЕНИ ОТ ПРЕХОДНИ ДС И ДДР, ВКЛЮЧЕНИ В НАСТОЯЩИЯ ДС И ДДР

Корекции	№ и дата на Доклада по сертификация, когато са изключени разходите	Сума на препотвърдените разходи (лева)
<u>Приоритетна ос 1</u>		
<u>Приоритетна ос 2</u>		
<u>Приоритетна ос 3</u>		
<u>Приоритетна ос N</u>		
<u>ВСИЧКО:</u>		

² Представя се информация за разходи, верифицирани от УО, включени в преходни МДС и ДДР и сертифицирани от СО, за които УО е взел решение да бъдат изключени от общата сума на верифицираните разходи. Корекцията се извършва чрез припадане на съответната сума от верифицираните разходи през текущия период. В таблицата не се включват несертифицирани разходи.

³ За инициатор се посочва органът, сингнализиран за възможен пропуск, който е бил приет от Управляващия орган.

ДЕТАЙЛНА ОБОСНОВКА НА РЕШЕНИЕТО ЗА ПРЕПОТВЪРЖДАВАНЕ НА РАЗХОДИТЕ (ИЗВЪРШЕНИ ПРОВЕРКИ, ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ, ДАВАЩИ НЕОБХОДИМАТА УВЕРЕНОСТ ЗА ДОПУСТИМОСТТА НА РАЗХОДИТЕ):

<описателна част>

--

V. – РЕЗУЛТАТ ОТ ИЗВЪРШЕНИТЕ УПРАВЛЕНСКИ ПРОВЕРКИ

Моля, за констатираните проблеми от извършените управленски проверки, относими към верифицираните разходи с настоящия ДС, попълнете информацията в долната таблица:

Констатиран проблем	Брой	Стойност ⁴ (лв.)	% на грешка ⁵
(1)	(2)	(3)	(4)
Слабости в управлението			
Липса на одитна пътека			
Липса на оригинални документи			
Грешки при възлагане на договори			
Слабости в архивирането			
Грешки при осигуряване на мерките за информираност и публичност			
Констатирани случаи в съдебно производство			
Други (<i>моля посочете</i>)			
Общо:			
в т.ч. системни грешки			

ДАТА:

ПОДПИС:

РЪКОВОДИТЕЛ НА УО

⁴ Стойност на неверифицираните разходи поради установени проблеми в съответната област.

⁵ % на грешка се изчислява като стойността на неверифицираните разходи се отнесе към размера на проверените от УО/МЗ в рамките на процеса на верификация за отчетния период искания за плащане от бенефициентите (без искания за авансово плащане).

УО на ОП “<посочете наименованието>”
Финален Междинен доклад по сертифициация и Декларация за допустимите разходи № ..... от .....

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД ПО СЕРТИФИКАЦИЯ И ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОПУСТИМИТЕ РАЗХОДИ

УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН

Наименование на оперативната програма

Решение на Комисията

от

Референтен № на Комисията (CCI) :

№ на национален акт :

Декларация

Долуподписаният, <посочете име и длъжност>, ръководител на Управляващия орган, определен с <посочете акт за определяне на Ръководителя на Управляващия орган>, с настоящето декларирам, че всички разходи, включени в приложената Декларация за допустимите разходи, съответстват на критериите за допустимост на разходите, посочени в чл. 56 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета и на националните и детайлните правила за допустимост на разходите. Разходите са платени от бенефициентите и/или УО (в случаите на държавни помощи) в изпълнение на одобрени проекти по Оперативната програма в съответствие с условията на чл. 78 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за отпускане на безвъзмездна финансова помощ:

след

01.01.2007 г.

и възлизат на:

<посочете
точно число до
два десетични
знака>

лева

Приложената Декларация за допустимите разходи представлява неразделна част от настоящия Окончателен доклад по сертификация.

Декларирам, че проектите/операциите са функциониращи (допустими, завършени и в експлоатация, с изключение на случаите, посочени в т. 3.5 от насоките и разходите във връзка с инструментите за финансов инженеринг) и са извършени в съответствие с предвидените в решението за одобрение на оперативната програма цели и с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета и по-специално, че :

- (1) декларираните разходи са законосъобразни, в съответствие с приложимите общностни и национални правила и са били платени във връзка с операциите, избрани за финансиране, в съответствие с приложимите критерии за оперативната програма и приложимите общностни и национални правила, по-специално по отношение на:
  - правилата за държавни помощи;
  - правилата за обществени поръчки;
  - принципите на равнопоставеност;
  - принципите на опазване на околната среда.
- (2) извършени са адекватни управленски проверки във връзка с разходите, в т.ч. и проверки на място;
- (3) декларацията за допустимите разходи е точна, резултат е от надеждни счетоводни системи и е изготвена на базата на разходооправдателни документи, които могат да бъдат проверени;
- (4) в декларацията за допустимите разходи са отразени, когато е приложимо, всички възстановени суми (1) и всички лихви за забава, получени както е посочено в член 70, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1083/2006, и приходите, натрупани от операциите, финансирани по оперативната програма;
- (5) всички големи проекти, по които има декларирани разходи, са одобрени от Комисията и са приключили и функциониращи/ с изключение на случаите на прилагане на т. 3.3 от насоките за приключване/;
- (6) всички констатации/препоръки на националните и европейските одитни и контролни органи относно изпълнението на Оперативната програма са изпълнени;
- (7) всички констатации и препоръки от проверки на място на УО са изпълнени;
- (8) публичният принос за разходи по държавни помощи е платен на бенефициентите;
- (9) спазени са правилата по отношение на изплатени на бенефициентите авансови плащания в рамките на държавните помощи съгласно член 107 от Договора за функциониране на Европейския съюз (предишен член 87 от ДЕО) и сертифицираните суми са покрити от разходи, платени от бенефициентите в рамките на три години след годината на плащането на аванса или на 31.12.2015 г., ако тази дата е по-ранна от първата;
- (10) генерираните нетни приходи по проекти, които попадат в обхвата на т. 3.7 от Насоките ЕК относно приключването на програмен период 2007 – 2013 г., са приспаднати;
- (11) данните във връзка с изпълнението на Оперативната програма са регистрирани в единната Информационна система за управление и наблюдение;
- (12) декларираните разходи не са засегнати от грешки и нередности;
- (13) декларираните разходи по приключилите проекти от Оперативната програма съответстват на данните в счетоводните системи на бенефициентите;
- (14) детайлна информация по приключилите проекти от Оперативната програма е надлежно документирана, налична в електронен вид и при поискване е на разположение на компетентните национални и европейски органи;

- (15) съгласно чл. 90 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета всички документи свързани с изпълнението на проектите са и ще бъдат на разположение в продължение на не по-малко от три години след закриване на Оперативната програма (без това да нарушава специалните условия, съгласно чл. 100 (1) от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета);
- (16) не е постъпило обосновано становище от Европейската комисия за нарушения по чл. 258 от Договора за функционирането на ЕС, по отношение на проект, за който са декларирани разходи.

Дата:

		20
--	--	----

*Име с главни букви, печат и подпис на
ръководителя на Управляващия орган*

Корекции на верифицираните разходи

Референтен № на Оперативната програма (ССТ №):
Наименование на програмата:

лева

Приоритетна ос	Общо корекции на верифицираните разходи след финалния МДС в ДДР, в т. ч.:						Подробно описание на причината, поради която се извършва корекцията
	Верифицирани разходи, платени с публични средства			Верифицирани разходи, собствен принос на бенефициента	Обща сума на корекциите		
	ЕС	Държавен бюджет	Други публични средства				
/1/	/2/	/3/	/4/	/5/	/6/	/7/	
Приоритетна ос 1							
Приоритетна ос 1: Общо, включително:							
Проект № 1							
Проект № 2							
Проект № n							
Приоритетна ос 2							
Приоритетна ос 2: Общо, включително:							
Проект № 1							
Проект № 2							
Проект № n							
Приоритетна ос N							
Приоритетна ос N: Общо, включително:							
Проект № 1							
Проект № 2							
Проект № n							
ОБЩО:							

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Приложение към отчет за разходи, посочен в член 78а

Референтен номер на оперативната програма (номер по ССИ): .....

Наименование на оперативната програма .....

Дата на окончателно счетоводно приключване: .....

Инструменти на финансовия инженеринг (член 78, параграф 6) (кумулятивни суми):

		2007-2015	
	База за изчисляване на участието на Общността (публично или общо)	Общ размер на достъпимите разходи, заявени съгласно член 78, параграф 6	Съответствашо публично участие
Приоритетна ос			
Приоритетна ос N	публично		
Общо	публично		

Авансови плащания, извършени в рамките на държавните помощи (член 78, параграф 2) (кумулятивни суми):

		2007-2015	
	База за изчисляване на участието на Общността (публично или общо)	Общ размер на достъпимите разходи, заявени съгласно член 78, параграф 2	Съответствашо публично участие
Приоритетна ос			
Приоритетна ос 1			
Приоритетна ос 2			
Приоритетна ос N			
Общо:			

Инструкция за попълване на Окончателен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи

I. Общи изисквания:

Форматът на Окончателния Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи (ОДС и ДДР) не подлежи на изменение. При необходимост от включване на пояснителна информация, включително между кои приоритетни оси се предлага да бъде приложено правилото за 10% гъвкавост, Управляващият орган я представя в придружителното писмо.

В табличната част на ОДС и ДДР задължително се попълват всички клетки (напр. когато няма извършен разход се попълва „0”, а когато обстоятелството е неприложимо се попълва „неприложимо”).

II. Специфични изисквания:

1. Референтен № на Комисията (CCI): попълва се уникалният код на програмата, даден от ЕК;
2. № на национален акт: попълва се номерът и датата на акта на Министерския съвет за одобрение на Оперативната програма;
3. В Декларативната част на Доклада по сертификация след изреча „и възлизат на” се попълва общата сума с натрупване на верифицираните от всички източници на финансиране разходи, които са сертифицирани от Сертифициращия орган с междинните сертификати към ЕК, вкл. всички корекции, извършени от УО.
4. Сумата на верифицираните разходи следва да се основава на данните, въведени в счетоводната система SAP за Оперативната програма и да съответства на информацията в ИСУН.
5. В Декларация за допустимите разходи (табличен формат):
  - а. колони 2-3: посочва се размерът на окончателно одобрения бюджет на Оперативната програма, включително извършените корекции по него съгласно правилото $n+2/n+3$, ако има такива.
  - б. колона 4: посочва се сумата на верифицираните разходи с предходни междинни Доклади по сертификация и Декларация за допустимите разходи в частта, съответстваща на европейското съфинансиране по съответната приоритетна ос, съгласно заложеното в Оперативната програма процентно съотношение;
  - в. колона 5: посочва се сумата на верифицираните разходи с предходни Доклади по сертификация и Декларация за допустимите разходи в частта, съответстваща на съфинансирането от държавния бюджет по съответната приоритетна ос;
  - г. колона 6: посочва се сумата на верифицираните разходи с предходни Доклади по сертификация и Декларация за допустимите разходи в частта, съответстваща на друго публично съфинансиране по съответната приоритетна ос, различно от посоченото в колони 4-5;

- д. сборът от стойностите в колони 5 и 6 следва да съответства на заложеното в Оперативната програма процентно съотношение на националното съфинансиране;
- е. колона 7: посочва се сумата на верифицираните разходи с предходни междинни Доклади по сертификация и Декларация за допустимите разходи, платени със собствени средства на бенефициентите;
- ж. верифицираните разходи, посочени в колони 4-7, не включват несертифицираните от Сертифициращия орган разходи;
- з. колони 8-11: В тези колони се посочват всички корекции на верифицираните разходи (по източници на финансиране), извършени от УО. За всяка извършена корекция на ниво проект се въвежда детайлна информация в таблица "Корекции на верифицираните разходи". При попълването на колоните в частта на верифицираните разходи по източници се следва същият подход, както при попълването на колони 4-7.
- и. колона 12 е "контролна" и е сбор на колони 8-11. Стойностите в к. 12 трябва да бъдат равни на тези в к. 6 от таблица "Корекции на верифицираните разходи"

III. Други изисквания:

- 6. При прегледа за наличие на проекти, генериращи приходи, който УО трябва да извърши съгласно писмо на СО изх. № 91-00-349/31.07.2015 г. по отношение на преизчислението на участието на ЕС, оказващо влияние върху размера на разходите, които следва да бъдат включени в ОДС и ДДР, е възможно участието на ЕС да е по-малко от първоначално изчисленото. Корекцията в намаление на вече сертифицирани разходи се отразява в к. 8-11 на Декларацията за допустимите разходи, като подробна информация на ниво проект се представя в таблица "Корекции на верифицираните разходи". При условие, че участието на ЕС е по-голямо от първоначално изчисленото, разходите не се коригират.
- 7. При условие, че сертифицираните общо разходи, свързани с нефункциониращи проекти, превишават установения от ЕК лимит от 10% от бюджета на ОП, корекциите се отразяват в к. 8-11 на Декларацията за допустимите разходи, като подробна информация на ниво проект се представя в таблица "Корекции на верифицираните разходи".
- 8. При окончателното верифициране на разходите за финансов инженеринг е възможно допустимите разходи за финансов инженеринг по ОП да са по-малки от първоначално сертифицираните към ЕК разходи. В този случай УО посочва разликата между първоначално сертифицираните към ЕК разходи и действително верифицираните разходи в к.8-11 на Декларацията за допустимите разходи, като подробна информация на ниво проект се представя в таблица "Корекции на верифицираните разходи".
- 9. В случай, че към момента на изготвяне на ОДС и ДДР са останали неприключени аванси по реда на чл. 78, пар. 2 от Регламент 1083/2006 на Съвета, всички суми в посока намаление на вече сертифицираните към ЕК аванси се посочват в к.8-11 на Декларацията за допустимите разходи, като подробна информация на ниво проект се представя в таблица "Корекции на верифицираните разходи".
- 10. Приложение V към отчета за разходи, посочен в член 78а на Регламент 1083/2006 на Съвета, се попълва съгласно писмо № 91-00-748/28.12.2011 г. на СО.
- 11. УО представя друга релевантна за приключването на ОП информация под таблица „Корекции на верифицираните разходи“.

Примерен график за приключване на ОП, съфинансирани от СКФ на ЕС 2007-2013

Документ	От (отговорен орган)	До	Срок
Финален Междинен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи	УО	СО	До 30.04.2016 г.
Финален междинен Сертификат и заявление за междинно плащане	СО	ЕК	До 30.06.2016 г.
Окончателен доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи	УО	СО	До 30.11. 2016 г.
Окончателен доклад за изпълнението на ОП	УО	СО и ОО	До 31.12.2016 г.
	УО	ЕК	До 31.03.2017 г.
Заявление за плащане на окончателното салдо и отчет за разходите	СО	ОО	До 31.12.2016 г.
	СО	ЕК	До 31.03.2017 г.
Декларация за приключване заедно с окончателен контролен доклад	ОО	СО и УО	До 20.03.2017 г.
	ОО	ЕК	До 31.03.2017 г.